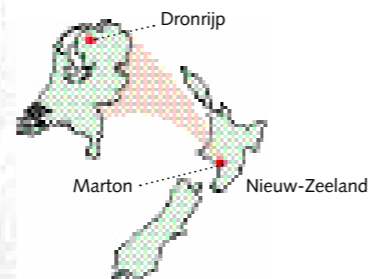

Emigrant Louis Weitenberg melkt in Nieuw-Zeeland als sharemilker 750 koeien.
'Sharemilken is financieel voor ons misschien wel net zo interessant als een eigen bedrijf.'

Met ferme passen komen ze aangestapt. Een nieuw perceel lonkt voor de koeien van Louis (46) en Marianne (39) Weitenberg uit het Nieuw-Zeelandse Marton, aan de zuidkant van het Noordereiland. Gretig valt het enorme koppel aan op het gras. 'Kijk hoe snel ze het gras maaien', zegt Weitenberg, terwijl hij naar de koeien wijst. 'Ik schaar ze in bij 2800 kg droge stof per hectare en daar blijft de helft van over.' In een mum van tijd is het perceel kaal gegraasd. Weitenberg kwam halverwege de jaren

Emigrant Louis Weitenberg terug naar seizoensgebonden afkalven

Koeien als grasmaaiers

tachtig naar Nieuw-Zeeland. 'We hadden thuis in Dronrijp een klein bedrijf. Ik was op stage geweest in Nieuw-Zeeland, waar familie woonde. De manier van werken daar sprak me aan. Gras groeit het hele jaar rond en de koeien zijn altijd buiten. Ik had het idee dat je hier nog relaxed kon boeren.'

Inmiddels is de Fries als sharemilker eigenaar van 750 koeien en heeft hij 220 hectare in gebruik. 'Heel Dronrijp past in ons bedrijf nu', zegt Weitenberg lachend. 'Sharemilken is financieel voor ons mis-

*Links: gras is tachtig procent van het menu
Rechts: Donordochter Shania is een van de favorieten*

Marianne en Louis Weitenberg: 'Dochter van Nederlandse stieren zijn te robuust en passen niet in de melkstal'

schien wel net zo interessant als een eigen bedrijf. We krijgen nu hetzelfde melkgeld als iemand die een eigen bedrijf heeft met 375 koeien, maar we hebben minder vaste lasten.'

Een dak boven de voerplaats

Weitenberg melkt in een vijftigstands carrousel. In een uur tijd gaan er 350 koeien door de stal. Per dag voert Weitenberg in de melkstal een kilo melasse en graan bij. 'Zo krijgen ze wat extra energie en bovendien komen ze gemakkelijker de melkstal binnen.' Een sproeier boven de melkstal houdt de koeien koel tijdens het melken. Weitenberg haalt een gemiddelde jaarproductie van 500 kg vet en eiwit. 'Dat lukt alleen doordat ik bijvoer. Ik ben opgegroeid met het idee de koeien niet te laten verhongeren.'

Gras vormt tachtig procent van het menu.

Weitenberg vult het rantsoen, afhankelijk van de beschikbaarheid en prijs, aan met mais en kuilgras, aardappels, wortels, graan en krachtvoer. 'Per koe per jaar voer ik anderhalve ton droge stof.' Met een voermengwagen brengt Weitenberg dat voor de koeien. Als een van de weinige Nieuw-Zeelandse veehouders heeft Weitenberg daarvoor een voerstal, ofwel een dak boven zijn voerplaats. Het dak meet zestig bij zestig meter. 'Alle koeien kunnen tegelijk vreten. Dat werkt het meest efficiënt. In de winter voorkomt het dak dat het voer versmeert, in de zomer geeft het verkoeling en zorgt het ervoor dat de koeien niet teruglopen naar de wei zonder eerst te vreten.'

Twee megagrote regeninstallaties prikken op het bedrijf. De ene beregent een cirkel met een doorsnee van 420 meter, de ander pakt 528 meter in één keer. Voor het irrigeren gebruikt Weitenberg water uit een nabijgelegen rivier. 'We hebben daarvoor een contract met de gemeente. We kunnen 120 hectare beregenen. Als het droog is brengen we dagelijks 5 millimeter water op het land.'

Jaarlijks vernieuwt Weitenberg tien tot vijftien procent van zijn grasland, dat voornamelijk bestaat uit raaigras en klaver. 'Soms zaaien we wat Italiaans raaigras

erdoor voor wat extra productie. Dat groeit goed in de winter en het voorjaar.' Weitenberg liet tot voor kort zijn koeien in twee perioden kalven. Een deel kalfde in de herfst, het andere deel in het voorjaar. 'Als de koeien alleen in het voorjaar kalven heb je op dat moment een enorme piek.' Toch is de Nederlandse emigrant teruggegaan naar het Nieuw-Zeelandse systeem van seizoensgebonden afkalven in het voorjaar. 'Het jaarrond melken kon bijna niet meer uit. De wintertoeslag werd steeds lager. Die woog niet op tegen de extra kosten die je hebt voor voeraankoop.' De melkprijs is ook in Nieuw-Zeeland flink gestegen. 'Vorig jaar kregen we ongeveer 17 cent per kg melk, nu is dat 25.'

Donordochter met 97 punten

Weitenberg melkt alleen holsteins. 'Ze geven meer melk, het vetgehalte is lager en de kalfjes drinken beter.' Eiwit is voor de emigrant een belangrijk selectie criterium evenals goede uiers en de 'overall opinion', een cijfer dat gescoord wordt door veehouders en waarin onder meer karakter en melksnelheid meetellen. Weitenberg gebruikt stieren van verschillende organisaties. 'Nederlandse stieren gebruik ik amper. Die geven te robuuste dochters die niet in de melkstal passen.'

Een van zijn favorieten is Shania. Afgelopen jaar was de zesjarige en vier keer gekalfde Donordochter in haar leeftijdsklasse kampioen van Nieuw-Zeeland. 'Ze is met 97 punten ingeschreven en produceert op haar piek meer dan 40 kg per dag. Ze hoort bij de top tien van onze vee-stapel.'

Weitenberg neemt wat aardappels mee het land in. Als Shania – afkomstig uit een Stefanomoeder – hem ontwaart, komt ze op een drafje aanlopen. De aardappel wordt snel naar binnen gewerkt. 'Shania stopt nooit met eten', meent Weitenberg. Hij spoelde haar met Canvas. 'We hebben een stierkalf uit haar gekregen. Die zou eerst naar China gaan, maar toen Ambreed de punten van de moeder zag wilde de ki-organisatie de stier direct. Er zijn nu al twee stiertjes uit Shania naar de ki gegaan.'

Over Donor is Weitenberg sowieso enthousiast. 'Zijn dochters zijn sterk qua frame en capaciteit, ze hebben heel goede uiers en hun vader is een van de beste eiwitverruers in Nieuw-Zeeland.'

Inge van Drie

